

**T.C.
VAN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü**

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ

SORU SAYISI: 20
SÜRE: 40 dk

Adı Soyadı:

Okulu :

Sınıf - No :

- 1) - Suyun içine bütün vücuduyla ve hızla girmek
 - Kendini bilmez duruma gelmek, kendinden geçmek
 - Bir yerin içine girmek

Aşağıdaki cümlelerde “dalmak” kelimesi hangi anlamda kullanılmamıştır?

- A) Hızla içeri dalıp mumun başında duran adama doğru iki adım attı.
 B) O çirkin, kaba kunduralarla sıcak günde serin denize dalmışım gibi rahatladım.
 C) Çocuğun ateşi çıkınca daldı.
 D) İşini bitirmiş sokağı seyre dalmıştı.

- 2) Emrah Öğretmen, öğrencilerinden bir deyimî cümle içerisinde kullanmalarını istemiştir.

Emine: Oyunda istediği puanı alamayınca hevesi kırıldı.
Leyla: Ağzında bakla ıslanmıyordu, her duyduğunu başkasına söylüyordu.
Serkan: Aldığı hediye karşısında mutluluktan etekleri tutuşmuştu.
Mehmet: Uzaklarda olan babası, gözünde tütüyordu.

Öğrencilerin kullandığı deyimlerden hangisi anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Emine B) Leyla
 C) Serkan D) Mehmet

- 3) **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki sözcükler arası anlam ilişkisi diğerlerinden farklıdır?**

- A) Yemek yine tuzlu olmuştı.
Tuzsuz salataya limon sıkıldı.
 B) İnce bir duvar örmüşler.
 Balkonun parmaklıkları kalındı.
 C) Kamyonun yükü oldukça ağırdi.
 Elimdeki hafif bir poşetti.
 D) Dere oldukça sığdı.
 Van Gölü'nün en derin yeriymiş.

- 4) Okulda eş anlamlı kelimelerle ilgili etkinlik yaptık. Öğretmenim benim de örnek vermeme istediğinde kalbim hızla çarptı. Sorduğu tüm kelimelerin eş anlamlılarını bildiğim için arkadaşlarım beni alkışladı.

Bu parçada altı çizili kelimelerden hangisinin eş anlamlısı yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Okul - mektep
 B) Öğretmen - muallim
 C) Kelime - tümce
 D) Anlam - mana

5) Yeşil Kuş

(...)Az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş. Altı ay bir güz gitmiş, bir çayıra varmış. Orada kocaman bir konak görmüş. Yanına giderek uşaklarla konuşmuş. Atını bir ahıra bağlayarak yukarıya çıkmış. Önüne bir kapı gelmiş. Biraz sonra kapı kendi kendine açılınca kendisini büyük bir odada bulmuş. Burası odadan çok hiç kimsenin girmediği bir orman ortasında bir bahçeye benziyormuş. Her tarafta ağaçlar, çiçekler, çalılar varmış. Her ağacın dallarında, her çiçeğin üstünde, her çalının dibinde birçok, hem de pek güzel yeşil kuş varmış. Odanın en sonunda bir ağaç kovuğunda da uzun beyaz sakallı bir ihtiyar oturuyor, kuşlara bir şeyler öğretiyormuş. Delikanlı, selam verip yürümeye başlamış. Yeşil kuşların dedesi, delikanlının selamını alarak yer göstermiş(...)

(Naki Tezel)

Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal B) Fabl
C) Tiyatro D) Hikâye

- 6) “İyi bir okur olmak yalnızlık ile ilgili olumsuz düşüncelerinizi ortadan kaldıracaktır. Bilakis yalnızlığınızı sevmeye başlayacaksınız. Çünkü kitaplar varken aslında yalnız değilsinizdir.”

Paragrafta asıl anlatılmak istenen nedir?

- A) Kitaplar insanları başkalarından uzaklaştırır.
B) Kitaplar insanları iyi bir okur yapar.
C) Kitaplar sayesinde insanları daha çok severiz.
D) Kitaplar, insanları yalnızlıktan kurtarır.

- 7) “Mavi gökler, yeşil yerler, şehirler;
Bize şeref fısıldayan nehirler,
Uyan diye uğuldayan korular...
Düşün yavrum bu yerlerde neler var?
İşte senin bu mübarek memleket;
Annen gibi onu sev de hizmet et”
(İbrahim Alaettin Gövsa)

Şiirin ana duygusu nedir?

- A) Kahramanlık B) Anne sevgisi
C) Vatan sevgisi D) İyimserlik

- 8) Amavutluk'un tarih kokan büyüleyici şehri Berat, adını Osmanlı döneminden alır. 1417 yılında Osmanlı egemenliğine girer. Yaklaşık beş yüz yıl Osmanlı hâkimiyetinde kalır. Şehrin girişinde Berat'ı ikiye bölen bir nehir ziyaretçilerini karşılar. Nehrin bir yakasında Müslüman mahallesi, diğer yakasında Hristiyan mahallesi bulunmaktadır. Berat evleri Amasya'daki tarihi Safranbolu evlerini andırırken Berat Kalesi de bir kartal yuvasına benzer. Osmanlıdan kalma camileri de mevcuttur. Kurşunlu Cami, Bekârlar Cami, Hünkâr Cami bunlardan bazılarıdır.

Metinden hareketle hangisine ulaşamaz?

- A) Berat eski bir Osmanlı şehridir.
B) Şehri ikiye bölen bir nehir bulunmaktadır.
C) Berat evleri Türkiye'deki bazı evlere benzemektedir.
D) Tarihi eserleri sadece Osmanlı Devleti'nden kalmadır.

- 9) Kutup bölgelerinde hava çok soğuktur. Bu nedenle buralarda denizler de çok soğuk olur. Hatta kışın denizlerin yüzeyi buz bile tutabilir. Bu denizlerde yaşayan balıkların soğukta yaşamalarını sağlayan bazı özellikleri vardır. Bu özelliklerin en önemlisi kanlarında bulunan özel bir protein sayesinde kanlarının soğuktan donmamasıdır. Böylece çok düşük sıcaklıklarda bile bu balıkların kanı donmaz. Bu sayede de çok soğuk sularda yaşayabilirler.

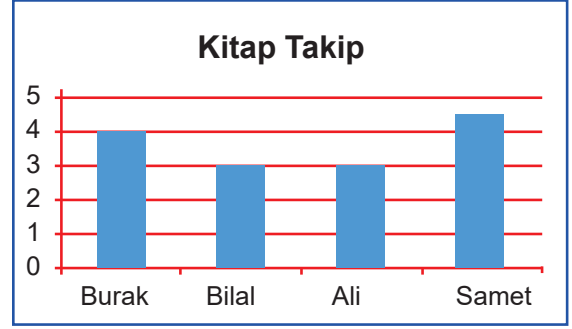
Metin hangi soruya verilmiş bir cevaptır?

- A) Kutuplarda balıklar donmadan nasıl yaşar?
 B) Kutuplarda hangi tür balıklar bulunur?
 C) Balıklar çok soğuk sularda niçin yaşar?
 D) Küresel ısınmanın balıklara etkisi nedir?
- 10) Memelilerden kabuklulara, kuşlardan balıklara pek çok hayvan kilometrelerce yol kat ettikleri göç yolculuklarına çıkar. Bu göçlerin kimi yiyecek bulmak, kimi yavrulamak, kimi de iklim koşulları daha uygun olan yerlere gitmek amacıyla yapılır. Bu nedenle göçleri, hayvanların hayatta kalmalarını sağlayan yolculuklar olarak düşünebiliriz. Morslar, kırmızı yengeçler, zebralar, kuzey sumruları, ren geyikleri, Atlantik somonları, iribaşlı deniz kaplumbağaları göç eden hayvanların yalnızca bir kısmı.

Metnin konusu nedir?

- A) Hayvanların göç yolculuklarının amacı
 B) İklim koşullarının hayvanlara etkisi
 C) Hayvanların yiyecek bulma çabası
 D) Göç yollarındaki tehlikeler

11)

Hacer Öğretmen'in kitap takip grafiği için hangisi doğrudur?

- A) En çok kitap okuyan Burak'tır.
 B) Bilal, Samet'ten daha çok kitap okumuştur.
 C) Samet ve Burak aynı sayıda kitap okumuştur.
 D) Ali ve Bilal eşit sayıda kitap okumuştur.

12)

"Bir insanın kelime hazinesi ne kadar genişse anlayışı o kadar yüksektir. Bir öğrenci tarihle ilgili birkaç kitap okumuşsa sonraki zamanlarda, tarihi içerikli konuşmalar olduğunda konu ile ilgili terimleri hemen kavrayacaktır. Güreş yapanın ensesi kalınlaşır, basketbol oynayanın boyu uzar, halter kaldıranın pazıları gelişir. Kitap okuyanın da beyni gelişir."

Metne en uygun başlık hangisidir?

- A) Kitap okumak
 B) Tarih kitapları
 C) İnsan organları
 D) İnsan beyni

- 13) Öğretmen derste düşüncenin yönünü değiştiren kelimeleri anlatmış, sonra da şu örneği vermiştir: "Filmin müziği çok güzeldi fakat filmin konusunu beğenmedim." Altı çizili sözcüğünün düşüncenin yönünü değiştirdiğini söylemiştir. Sonra da öğrencilerden örnek vermelerini istemiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki örnekleri vermiştir.

Bu örneklerden hangisinde düşüncenin yönünü değiştiren bir kelime kullanılmıştır?

- A) Hava sıcaktı ama deniz serindi.
B) İçeri girdi ve yerine oturdu.
C) Soru çözersin, kitap okursun
D) Oltası kırıldı, balık tutamadı.

- 14) Evren, gökyüzündeki ve yeryüzündeki varlıklardan oluşan bir bütündür. Güneş, ay, yıldızlar, gezegenler, canlı ve cansız tüm varlıklar evrenin bir parçasıdır.

Güneş, sıcak gazlardan oluşmuştur. Güneşin kütlesinin büyük çoğunluğunu hidrojen gazı oluşturur. Güneş hem gündüz hem de gece gözlenebilen bir yıldızdır.

Metinlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir olayı anlatmaları
B) Bilgi vermeyi amaçlamaları
C) Aynı konuyu işlemeleri
D) Benzetmeden yararlanmaları

- 15) Hava ısınmaya başlamıştı. Tatlı sulara yumurtalarını bırakmaya çalışan Van balığı çok telaşlıydı. Sazan balıklarından yardım alıp insanların saldırılarından kurtulmak istiyorlardı. Suyun tersine yüzmek zaten çok yorucuydu. İnsanlarla karşılaşmamak için aralarında konuşup gece yola çıktılar.

Metindeki cümlelerden hangisinde kurgu yoktur?

- A) Yumurtalarını tatlı sulara bırakırken Van balığının telaşlı olması
B) Van balığının sazan balığından yardım istemesi
C) Hava ısınmaya başlaması
D) Balıkların aralarında konuşup plan yapması

16)

1. İstiklâl Marşı, Mehmet Akif Ersoy tarafından yazılmıştır.
2. Tüm okullarda, törenlerde İstiklâl Marşı; büyük bir coşku ile okunur.

Yukarıdaki cümleler sırasıyla hangi anlam grubuna girer?

- A) Nesnel-nesnel B) Öznel-öznel
C) Öznel-nesnel D) Nesnel-öznel

- 17) Cümledeki anlam ilişkilerini anlatan 5/B sınıfı öğretmeni, öğrencilerinden sebep-sonuç ilişkilerine örnek vermelerini istemiştir.

Öğrencilerden bazılarının verdiği örnekler şunlardır:

Ayşe: Düzenli çalıştığım için sınavlarımda zorlanmıyorum.

Asiye: Hava yağmurlu olduğundan şemsiyemi açtım.

Aliye: Örnek vermek için izin istedim.

Atiye: Konuyu bildiğim için hemen örnek verebilirim.

Yukarıdaki örnekleri veren öğrencilerden hangisi sebep-sonuç ilişkisine yanlış örnek vermiştir?

- A) Ayşe B) Asiye C) Aliye D) Atiye

18)

Yare giden yollar bitmez oldu,
Geçti bin ömür, yar gelmez oldu.

Bir ah çeksem dağı taşı eritir,
Gözüm yaşı değirmeni döndürür.

Şiirlerin ortak özelliği nedir?

- A) Benzetme yapılmıştır.
B) Abartma yapılmıştır.
C) Kişileştirme yapılmıştır.
D) Konuşurma yapılmıştır.

- 19) Van'da Ercişli Emrah Butik Sokağı açılmış.
1

Sokağı görmek için sabah erkenden sokağın yolunu tuttum. Görünce içim açıldı. Tavandaki
2

demirlere güzel bir açı verip sokağın farklı bir
3

hava kazanmasını sağlamışlar.

Altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	<u>1.sözcük</u>	<u>2.sözcük</u>	<u>3.sözcük</u>
A)	Gerçek	mecaz	terim
B)	Mecaz	gerçek	terim
C)	Terim	mecaz	terim
D)	Terim	gerçek	terim

- 20) - Hayır, senin yüzünden derse geç kalmadım.

Yukarıdaki cümlede virgül hangi göreviyle kullanılmıştır?

- A) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimelerin arasına konur.
B) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelimelerin arasına konur.
C) Art arda gelen, birbiri ile bağlantılı cümleleri ayırmak için kullanılır.
D) Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra kullanılır.

CEVAP ANAHTARI

2	D
3	A
4	C
5	A
6	D
7	C
8	D
9	A
10	A
11	D
12	A
13	A
14	B
15	C
16	D
17	C
18	B
19	A
20	D